

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЧНИЙ
КАФЕДРА РОСІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан філологічного
факультету

_____ Т.В.Хом'як
(підпис) (ініціали та прізвище)

« _____ » _____ 2016 р

ПРАКТИКУМ ПЕРЕКЛАДУ З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
(назва освітнього ступеня)

спеціальності 035 Філологія
(шифр, назва спеціальності)

Спеціалізація 035.03 Слов'янські мови та літератури (переклад включно)
(назва)

освітня програма: Переклад польський;
Переклад болгарський
(назва)

Укладач: к.філол.н., доцент Мацегора І.Л.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри російської філології

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2016р.
Завідувач кафедри російської філології
_____ **І.Я. Павленко**
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету філологічного

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2016 р.
Голова науково-методичної ради
факультету філологічного
_____ **І.І. Ільченко**
(підпис) (ініціали, прізвище)

2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 2 Змістових модулів – 3	Спеціальність <u>035 Філологія</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
	Освітня програма <u>035.03 Слов’янські мови та літератури (переклад включно).</u> <u>Переклад (польський);</u> <u>Переклад (болгарський)</u> (назва)	4-й	-й
		Лекції	
Загальна кількість годин - 108	Рівень вищої освіти: бакалаврський		.
		Практичні, семінарські	
		60 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		48 год.	год.
Вид контролю: ЗАЛІК			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Практикум перекладу з російської мови» є засвоєння методології та принципів перекладу текстів різних жанрів та стилів російською мовою з урахуванням труднощів перекладу та специфіки мовних систем

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Практикум перекладу з російської мови» є:

1. Систематизація знань про рівні мовної системи, види та типи перекладу, а також перекладацької техніки
2. Розвиток вмінь і навичок використання сучасних перекладацьких технологій.

Згідно з вимогами освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

- Оволодіти навичками усного реферативного та письмового перекладу текстів російською мовою;
- Вміти класифікувати типові помилки при перекладі текстів російською мовою;
- Долати труднощі перекладу, пов'язані із морфологічними та лексичними особливостями мов, які вивчаються

Міждисциплінарні зв'язки

Курс пов'язаний із дисциплінами професійно-практичної та фундаментальної підготовки («Вступ до мовознавства»; «Сучасна російська мова», «Вступ до перекладознавства»; «Теорія та практика перекладу», «Друга іноземна мова (польська / болгарська)», «Порівняльна лексикологія», «Порівняльна граматика»).

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи теорії і практики перекладу

Тема 1. *Основи теорії перекладу.* Переклад як різновид міжмовної та міжкультурної комунікації. Двомовність, багатомовність та теорія перекладу

Тема 2. *Переклад й адекватність перекладу.* Адекватність / повноцінність перекладу. Явище інтерференції при перекладі. Буквальний, вільний та описовий переклад

Розділ 2. Труднощі перекладу, обумовлені граматичними особливостями мови

Тема 3. *Труднощі перекладу, обумовлені морфологічними особливостями мови.* Переклад іменників. Труднощі, пов'язані із родовою приналежністю іменників. Категорія числа та особливості перекладу іменників груп *Singularia tantum* u *pluralia tantum*. Переклад дієслів. Особливості перекладу форм категорії стану, способу, часу та виду. Переклад атрибутивних форм дієслова. Особливості перекладу прикметників та прислівників. Службові частини мови та вигукі в аспекті російськомовного перекладу

Тема 4. *Труднощі перекладу, обумовлені синтаксичними особливостями мови.* Порядок слів у реченні та характерні особливості його дотримання при перекладі. Перекладі другорядних членів речення.

Труднощі, пов'язані із відповідністю структури речення.

Розділ 3. Трансформації у перекладі

Тема 5. Лексичні трансформації. Багатозначність слова та лексико-семантичне варіювання. Диференціація значень слова. Конкретизація значень слова. Генералізація значень слова. Смисловий розвиток. Антонімічний переклад. Цілісне перетворювання. Компенсація втрат у процесі перекладу.

Тема 6. Граматичні трансформації. Повна та часткова трансформація у процесі перекладу. Прийом перестановок. Прийом заміन. Опущення та додатки у перекладі.

Тема 7. Стилiстичні трансформації. Алітерація у перекладі. Нейтралізація та опущення як прийоми стилістичної трансформації. Синонімія як прийом стилістичної трансформації

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Розділ 1. Основи теорії і практики перекладу										
Тема 1. Основи теорії перекладу	6	-	4		2					
Тема 2. Переклад й адекватність перекладу	6	-	4		2					
Разом за розділом 1	12		8		4					
Розділ 2 Труднощі перекладу, обумовлені граматичними особливостями мови										
Тема 3. Труднощі перекладу, обумовлені морфологічними особливостями мови	22	-	12		10					
Тема 4. Труднощі перекладу, обумовлені синтаксичними особливостями мови.	20	-	10		10					
Разом за розділом 2	42		22		20					
Розділ 3. Трансформації у перекладі										
Тема 5. Лексичні трансформації	20		12		8					
Тема 6. Граматичні трансформації	18		10		8					
Тема 7. Стилiстичні трансформації	16		8		8					

Разом за розділом 3	54		30		24				
Усього годин	108		60		48				

5. Теми семінарських занять (практичних/лабораторних)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи теорії перекладу	4
2	Переклад й адекватність перекладу	4
3	Труднощі перекладу, обумовлені морфологічними особливостями мови	12
4	Труднощі перекладу, обумовлені синтаксичними особливостями мови.	10
5	Лексичні трансформації	12
6	Граматичні трансформації.	10
7	Стилістичні трансформації	8
Разом		60

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи теорії перекладу	2
2	Переклад й адекватність перекладу	2
3	Труднощі перекладу, обумовлені морфологічними особливостями мови	10
4	Труднощі перекладу, обумовлені синтаксичними особливостями мови.	10
5	Лексичні трансформації	8
6	Граматичні трансформації.	8
7	Стилістичні трансформації	7
Разом		48

Індивідуальне завдання (при наявності)

8. Види контролю і система накопичення балів

	Вид контрольного заходу /кількість контрольних заходів/ кількість балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Підготовка завдання самостійної творчої роботи. Терміни виконання - у межах підготовки до семінарських занять.	15	1	15
2	Презентація й обговорення самостійного творчого завдання на семінарському занятті	10	2	20

3	Самостійне проходження тесту за матеріалом <i>Розділу 1</i> у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ (за умови виконання тесту не менше ніж на 85%. Кількість спроб враховується. Час обмежено)	1	10	10
4	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу <i>Розділу 1</i> (проводиться по завершенню вивчення Теми 5 на вибір викладача: в письмовому або електронному вигляді).	2	10	15
6	Підсумковий контроль - залік			
			40	40
Усього		27		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Незараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

- Аликина Е. В. Переводческая семантография. Запись при устном переводе / Е. В. Аликина. - М. : АСТ: Восток - Запад, 2007. - 156 с. - Лингвистика и межкультурная коммуникация. Золотая серия.
- Авксентьевская М.В. Введение в теорию перевода: учебно-методическое пособие, - Спб.:ИВЭСЭП: Знание, 2009. – 63 с.

3. Дмитриева Л. Ф., Кунцевич С. Е., Мартинкевич Е. А., Смирнов Н. Ф.
4. Английский язык. Курс перевода. - Изд.2. - М. : ИКЦ «МарТ»; Ростов н/Д: Издательский центр «МарТ», 2008. - 304 с.
5. Дмитриева Л. Ф., Кунцевич С. Е., Мартинкевич Е. А., Смирнов Н. Ф.
6. Английский язык. Курс перевода. Книга для преподавателей. - М. : ИКЦ «МарТ»; Ростов н/Д: Издательский центр «МарТ», 2005. - 288 с.
7. Казакова Т. А. Практические основы перевода. English=Russian : учеб. пособие / К. Т. Анатольевна. - СПб. : Союз, 2003. - 319 с.
8. Кузьмина Г. В., Хромов С. С. Практический курс перевода по английскому языку : учеб. пособие / Г. В. Кузьмина, С. С. Хромов. - М. : Университетская книга, 2011. - 176 с.
9. Мирам Г. Э. Основы перевода. Курс лекций : учеб. пособие. - К. : Эльга, Ника-Центр, 2002. - 248 с.
10. Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод : учеб. пособие. - К. : Эльга, Ника-Центр, 2003. - 136 с.
11. Мухортов Д. С. Практика перевода: Английский-русский : учеб. пособие / Д. С. Мухортов. - М. : Высшая школа, 2006. - 256 с.

Додаткова :

1. Прус С.І., Клименко О.Л. Навчальний посібник з практики перекладу. – Запоріжжя: ЗНУ, 2009. - 107 с.
2. Словарь ложных друзей переводчика/ Под редакцией В.В.Акуленко. – М. Просвещение, 1962. - 429 с.
3. Палажченко П. Р. Мой несистематический словарь (Из записной книжки переводчика). - 5-е изд., испр. - М. : Р. Валент, 2004. - 304 с.
4. Петрова О. В. Введение в теорию и практику перевода : (на материале английского языка) : учеб. пособие для студ. вузов, обучающихся по спец. «Перевод и переводоведение» / О. В. Петрова ; Федер. агентство по образованию, Нижегородский гос. лингв. ин-т им. Н. А. Добролюбова. - М. : АСТ : Восток-Запад, 2006. - 95 с.
5. Смекаев В. П. Учебник технического перевода (английский язык). - Н. Новгород : НГЛУ им Н. А. Добролюбова, Вектор ТиС, 2006. - 316 с.
6. Соколова Л. А. Грамматические трудности перевода с английского языка на русский : учеб. пособие / Л. А. Соколова, Е. П. Трофимова, Н. А. Калевич. - М. : Высшая школа, 2008. - 204 с.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційні ресурси філологічного спрямування. – Режим доступу: <http://almamater.com.ua/>
2. Филологический портал «Грамота» <http://www.gramota.ru/>
3. Русский филологический портал Phylology.ru <http://www.philology.ru/>
4. Портал русского языка «Ярус» <http://www.yarus.aspu.ru/>

5. Интерактивные словари русского языка на сайте ИРЯ им. В.В. Виноградова: www.slovari.ru/lang/ru/
6. Русские словари и морфология: базы данных по словарям С. И. Ожегова, А. Зализняка, И. Мюллера, М. Фасмера <http://starling.rinet.ru/indexru.htm>
7. Толковый словарь живого великорусского языка В. И. Даля <http://vidahl.agava.ru/>
8. Толковый словарь русского языка под ред. Ушакова <http://ushdict.narod.ru/>
9. Русский переплёт, ред. В.М.Липунов <http://www.pereplet.ru/>

Погоджено _____
відділ з навчальної роботи
« _____ » _____